kem nedokonaného lehkého ublížení na těle podle §§ 8, 411 tr. z., a to do té míry, že z rozsudku vyloučil výrok odsuzující pro přestupek podle §§ 8, 411 tr. z. a důsledkem toho i výrok o použití § 35 tr. z.; jinak zmateční stížnost zamítl.

Z důvodů:

Co se týče otázky subjektivní skutkové podstaty zločinu podle § 152 tr. z., nutno zmateční stížnosti připomenouti, že úmysl nepřátelský ve smyslu § 152 tr. z. je nepřímým zlým úmyslem podle druhé věty § 1 tr. z. a že tu podle ustáleného rozhodování stačí úmysl čelící proti tělesné neporušenosti, ano i pouhý úmysl s odpůrcem zle nakládati (rozh. č. 820, 2988 Sb. n. s.). Takový úmysl vyplývá jasně z rozsudkových zjištění, podle nichž obžalovaný do poškozeného D. nejen strčil takovým způsobem, že D. upadl na dlažbu, nýbrž také předtím třikráte hodil po něm kamenem. — — —

Naproti tomu je zmateční stížnost v právu, pokud namítá, že v souzeném případě je vyloučen jak reální, tak ideální souběh zločinu podle § 152 a přestupku podle §§ 8, 411 tr. z. Posléz uvedený přestupek spatřuje rozsudek v tom, že obžalovaný hodil třikrát kamenem po D.; leč podle rozsudkových zjištění odehrál se souzený děj tak, že obžalovaný hodil třikráte kamenem po D. a že nezasáhnuv ho přiskočil k němu a strčil do něho tak, že D. upadl na zem. Z toho vysvítá, že tyto úkony se jeví jako celek, šloť o útoky směřující v bezprostřední časové a místní souvislosti proti témuž právnímu statku, totiž proti tělesné neporušenosti D., při čemž jednotlivé útoky vyšly z jednotného zločinného rozhodnutí. Jde tu proto o pouhé pokračování v trestném činu, čili o pokračovací delikt a nelze tudíž tuto činnost rozkládati na její jednotlivé úseky a každý z nich posuzovati jako zvláštní delikt, nýbrž bylo jednotný celek podle docíleného těžkého výsledku podřaditi pouze pod skutkovou podstatu zločinu podle § 152 tr. z. (srov. rozh. č. 4580 Sb. n. s., Miřička, Trestní právo hmotné, str. 107—108, Altmann I. str. 122). Bylo proto zmateční stížnosti vyhověti do té míry, že se z rozsudkového enunciátu vylučuje výrok odsuzující pro přestupek podle §§ 8, 411 tr. z., kdežto v ostatních směrech bylo zmateční stížnost jako neodůvodněnou, ba částečně jako podle zákona a tím vůbec neprovedenou podle § 288, odst. 1 tr. ř. zamítnouti.

Čís. 6292.

Skutková podstata přečinů podle §§ 1, 2 zákona o ochraně cti vyžaduje vědomí nejen o tom, že projev je způsobilý ohroziti něčí čest, nýbrž i o tom, na koho bude vztahován průměrným čtenářem.

Posléz uvedené vědomí je vyloučeno u pisatele, který jen nedopatřením označil napadenou osobu tak, že průměrný čtenář bude za napadeného pokládati jiného než toho, koho měl pisatel na mysli.

Toto pisatelovo nedopatření je však bez významu pro posouzení subjektivní viny toho, kdo skutečnosti cti se dotýkající »dále sdělil«.

K rozlišení subjektivní stránky skutkové podstaty přestupku podle § 4 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n. (v novém znění) od subjektivních skutkových podstat přečinů podle §§ 1, 2 zákona o ochraně cti.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1938, Zm II 429/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti soukromého žalobce do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný zproštěn podle § 259, čís. 2 tr. ř. obžaloby pro přečiny podle § 1. 2 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a uložil nalézacímu soudu, aby ve věci znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Podle skutkových zjištění napadeného rozsudku byla v pozastaveném článku — uveřejněném v periodickém časopisu, jehož odpovědným redaktorem je obžalovaný — obsažena zpráva o hlavním přelíčení konaném u krajského soudu v M., v níž bylo uvedeno, že F. S. »z K. n./B.« vyhrožoval zapálením stavení, že byl pro to odsouzen, že při hlavním přelíčení vyšlo najevo, že byl již dříve potrestán pro žhářství a že se tehdy vydával za šlechtice. Ve skutečnosti šlo však o F. S. »z K. u F.«. Uvedená záměna bydliště se stala jen nedopatřením pisatele článku. Obžalovaný nevěděl o osobě soukromého žalobce (tomu je rozuměti ve smyslu obhajoby obžalovaného, uvedené v napadeném rozsudku, tak, že obžalovaný nevěděl, že soukromý žalobce existuje).

Nalézací soud shledal, že obsah stíhaného článku naplňuje objektivní skutkovou podstatu přečinu podle §§ 1, 2 zák. o ochr. cti se zřetelem k osobě soukromého žalobce (F. S. z K. n./B.), vyslovil však, že uvedené skutkové podstaty nejsou splněny po subjektivní stránce; tento závěr založil na úvaze, že, nevěděl-li obžalovaný o existenci soukromého žalobce, nemohl si býti vědom toho, že se zpráva dotýká jeho cti, třebas na něho dopadá označení v článku uvedené (jméno a bydliště).

Výrok, že obžalovaný nevěděl o existenci soukromého žalobce (pokud se týče nepředpokládal jeho existenci), napadá zmateční stížnost podle svého obsahu s hlediska zmatku čís. 5 § 281 tr. ř. a třeba jí přisvědčiti, neboť nalézací soud pro uvedený závěr neuvedl žádné důvody.

Dále vytýká zmateční stížnost (§ 281, čís. 9 a) tr. ř.), že se nalézací soud nezabýval otázkou, pokud lze vinu obžalovaného spatřovati po případě v tom, že při uveřejnění článku zanedbal povinnou péči. I v tomto směru je zmateční stížnosti přisvědčiti.

Neshledal-li nalézací soud v činu obžalovaného skutkovou podstatu některého z přečinů podle zákona o ochraně cti po subjektivní stránce,

bylo jeho povinností podle § 262 tr. ř. zkoumati, zda nejde o skutkovou podstatu přestupku zanedbání povinné péče podle § 4 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n.

Ve věci samé však nelze rozhodnouti, neboť nalézací soud nezjistil skutečnosti, jichž je třeba k řešení právních otázek, přicházejících tu v úvahu. Bylo proto zmateční stížnosti vyhověno podle § 5, odst. 2 zák. čís. 3/1878 ř. z. ve znění zák. čís. 56/1935 Sb. z. a n. v neveřejném zasedání; ježto se nelze vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení, bylo rozhodnuto, jak nahoře uvedeno.

Při novém hlavním přelíčení bude na nalézacím soudu, aby se předně zabýval zjištěním, jakou svojí činností (opominutím) přispěl obžalovaný k tomu, že vyšel článek, o nějž jde. Rozeznávati je,

a) zda obžalovaný odpovědný redaktor sepsal článek,

b) zda nejsa jeho pisatelem nařídil jeho uveřejnění, seznav jeho obsah, a

c) zda zanedbal takové pozornosti, při jejímž povinném užití by článek nebyl uveřejněn.

K a). Ke skutkové podstatě přečinů podle §§ 1, 2 zák. o ochr. cti se vyžaduje nejen vědomí o tom, že projev je způsobilý ohroziti čest někoho, ale i vědomí o tom, na koho bude průměrný čtenář vztahovati článek. Došlo-li však jen nedopatřením (nedbalostí) pisatelovým k mylnému označení napadené osoby tak, že průměrný čtenář bude za napadenou pokládati jinou osobu, než kterou měl pisatel na mysli, je tím vyloučeno nahoře uvedené a řečenými skutkovými podstatami vyžadované vědomí pisatelovo o vztahu článku k oné osobě.

Tomu by tak bylo v souzeném případě v poměru k soukromému žalobci, kdyby byl obžalovaný pisatelem článku a kdyby v něm bylo jen nedopatřením naznačeno, že se článek vztahuje na soukromého žalobce, totiž mylným uvedením jeho bydliště místo bydliště osoby stejného jména a příjmení, jíž se měl článek podle pisatelova úmyslu jedině týkati.

Byl-li obžalovaný odpovědný redaktor pisatelem článku, tedy jeho původcem podle § 1, odst. 3 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n., lze jeho trestní odpovědnost, tvoří-li obsah periodického tiskopisu skutkovou podstatu přečinu podle zákona o ochraně cti, posouditi jen podle uvedeného zákona (srov. § 1, odst. 1 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n.), nikoli však podle § 4 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n., neboť skutková podstata řečeného přestupku předpokládá, že redaktor nebyl původcem článku (rozh. čís. 3177 Sb. n. s.).

Dopustil-li se v takovém případě obžalovaný nedbalosti při označení osoby, jíž se zpráva týká, a je-li tím vyloučena subjektivní skutková podstata dolosních přečinů podle §§ 1, 2 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., nelze tu z nahoře uvedených důvodů podřaditi jeho opominutí pod kulposní přestupek podle § 4 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n.

K b). Nebyl-li obžalovaný odpovědný redaktor pisatelem (původcem) článku, nařídil-li však jeho uveřejnění, jsa informován o věci

článkem, jehož obsah seznal (přečtením), pak bude jeho subjektivní vinu posouditi jen podle toho, zda předpokládal existenci napadeného (ať ho znal nebo neznal) a zda si uvědomil, že se průměrný čtenář bude domnívati, že to byl soukromý žalobce (F. S. z K. n. B.), který se dopustil na cti ho snižujících skutečností v článku uvedených.

Na tom nemění nic skutečnost, že eventuálním nedopatřením pisatelovým došlo k mylnému označení osoby, jíž se zpráva měla jediné týkati, neboť toto nedopatření je závažné jen s hlediska subjektivní viny pisatelovy, tedy toho, kdo skutečnosti cti se dotýkající »uvedl«, nikoli však s hlediska subjektivní viny toho, kdo nařídil uveřejnění zprávy, tedy toho, kdo řečené skutečnosti »dále sdělil«.

Je proto v uvedeném případu [pod b)] posouditi subjektivní vinu obžalovaného odpovědného redaktora zcela nezávisle na subjektivní vině pisatelově a tudíž bez ohledu na nedopatření, jež se snad pisateli zprávy sběhlo v označení osoby, jíž se článek týká.

Uvědomil-li si obžalovaný v takovém případě podle znění článku, že průměrný čtenář bude zprávu vztahovati na F. S. z K. n. B. (tedy na soukromého žalobce), bude tím splněna skutková podstata přečinů podle § 1, 2 zák. o ochr. cti i po subjektivní stránce, nikoli však skutková podstata přestupku podle § 4 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n. (rozh. čís. 3177 Sb. n. s.).

Neuvědomil-li si to obžalovaný odpovědný redaktor, mohlo by jíti o přestupek zanedbání povinné péče tenkráte, kdyby se jemu samému přihodilo nedopatření při čtení zprávy jiným sepsané, následkem nedostatečné pozornosti (srv. Steiner, Schutz der Ehre, 1937, str. 121).

V tom případě, že by bylo lze čin obžalovaného podřaditi pod skutkovou podstatu přečinů podle §§ 1, 2 zák. o ochr. cti nebo pod skutkovou podstatu přestupku podle § 4 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n., mohl by se obžalovaný státi beztrestným z důvodu důkazu pravdy, nebo důkazu omluvitelného omylu (§ 6, odst. 2, písm. a), b), § 6, odst. 5, § 7, odst. 1 zák. o ochr. cti). S hlediska důkazu omluvitelného omylu bylo by ovšem uvažovati, pokud by zpráva o soudním jednání, třeba nesprávná pro přihodivší se nedopatření, podle závažnosti svého pramene stačila, aby člověk průměrných vlastností a při průměrné bedlivosti mohl z ní čerpati přesvědčení o pravdivosti skutečností v ní obsažených, tedy i o pravdivosti oné části zprávy, v níž se uvádí, koho se týkalo trestní řízení, o němž bylo referováno.

K č). Umožnil-li obžalovaný uveřejnění článku zanedbáním povinné péče tím, že nečetl článek, pokud se týče nepoznal ani jinak jeho obsah, bylo by jeho čin pro nedostatek předpokladu subjektivní skutkové podstaty dolosních přečinů podle §§ 1, 2 zák. o ochr. cti podřaditi pod skutkovou podstatu přestupku podle § 4 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n., pokud by obsah zprávy zakládal objektivní skutkovou podstatu uvedených přečinů. Ani tu by však nahoře uvedené nedopatření pisatele zprávy nemělo významu při posuzování viny obžalovaného. Co bylo

řečeno pod b) o beztrestnosti obžalovaného z důkazu pravdy, pokud se týče důkazu omluvitelného omylu, platí i zde (§ 6, odst. 5 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n.).

Čís. 6293.

Použije-li ten, jehož poslechová koncese zanikla odhlášením, radiopřístroje, na který se vztahovala, k poslechu rozhlasu, neprovinní se sice přečinem podle § 24, čís. 1 zákona čís. 9/1924 Sb. z. a n., propadne však trestu podle § 18, čís. 1 zákona čís. 60/1923 Sb. z. a n.*)

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1938, Zm I 471/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž stěžovatel byl uznán vinným přečinem podle § 24, čís. 1 zák. z 20. prosince 1923, čís. 9 Sb. z. a n. z roku 1924.

Z důvodů:

Podle zjištění napadeného rozsudku vzdal se obžalovaný koncese na radiotelefonní stanici dne 30. července 1937, měl však uvedenou stanici dále u sebe a 18. prosince 1937 jí použil (poslouchal). V uvedeném ději shledal nalézací soud skutkovou povahu přečinu podle § 24, odst. 1 zák. čís. 9/1924 Sb. z. a n. jako nedovolené přechovávání.

Vývody stížnosti slouží jen k dolíčení zmatku podle čís. 9 a) § 281 tr. ř.

V tomto směru stížnost namítá, že přechovávání radiotelefonního zařízení obžalovaným, bývalým radiokoncesionářem, po vzdání se koncese není podle § 24, čís. 1 zák. čís. 9/1924 Sb. z. a n. trestno a že používání radiopřístroje (poslech) po tomto zániku koncese rovněž není zákonem (při čemž má stížnost zřejmě na mysli totéž ustanovení § 24, čís. 1 zák. čís. 9/1924 Sb. z. a n.) zakázáno.

Stížnosti je přisvědčiti v obojím směru. Přechovávání radiopřístroje bývalým radiokoncesionářem v jednoroční lhůtě po zániku koncese, jako v souzeném případě, samo o sobě není trestno. Vždyť § 23, čís. 2 zák. čís. 9/1924 Sb. z. a n. výslovně stanoví, že bývalý radiokoncesionář po zániku svého povolení může přístroj postoupiti jiné osobě, a povoluje mu k tomu (prodlužitelnou) lhůtu jednoho roku; v tom je zároveň nutně zahrnuto i právo bývalého radiokoncesionáře po tuto dobu přístroj též přechovávati, to jest míti jej v dosahu své faktické moci.

Také používání radiopřístroje (poslechem) není jednání proti ustanovení § 24, čís. 1 cit. zák., jež ohrožuje trestem jen výrobu, dovoz, prodej a přechovávání radiotelefonních zařízeni (bez povolení) a nikoli i používání jich (provoz poslechem).

*) Poznámka redakce: Jinak rozh. čís. 5939 Sb. n. s. tr.